

NARODNI DNEVNIK

Neodvisen političen list.

Uredništvo: Wolfova ulica št. 1/I. — Telefon 213.
Upravništvo: Marijin trg 8. — Telefon 44.

Rokopisi se ne vračajo. — Oglasi po tarifu.
Pisnim vprašanjem naj se priloži znamka za odgovor.
Račun pri poštnem ček. uradu št. 13.633.

Preizkušnja sporazuma.

Kandidatne liste so v Primorju vlozene in v nedeljo se prične voliven boj. Ni zanimivo, kako bo ta voliven boj končal, ker je zmaga fašistov skoraj več kot zagotovljena. Pač pa je zanimivo, če bo prestopil v tem volivnem boju preizkušnjo tudi ravnokar sklenjeni sporazum med Italijo in Jugoslavijo in postal sporazum med jugoslovanskim in italijanskim narodom.

O tem vprašanju bo namreč sedanjí volivni boj odločil v prvi vrsti in to naj imajo predvsem pred očmi italijanski rodoljubi, če so mislili sporazum z Jugoslavijo iskreno.

Nobena stvar ni namreč ves naš narod pri ravnokar sklenjenem sporazumu tako mučno zadelo kot dejstvo, da je Italija, sklicujoč se na svojo svobodno ustavo in na svoj prestiž kot velišila, kratkoma odbila, da bi sploh pristopila diskusiji o zaščiti naših pravic v Primorju.

In vendar je ta diskusija potrebna kot nobena druga. Od leta 1918 dalje, ko je zasedla italijanska vojska naše Primorje, trpe naši bratje v Primorju naravnost nezasišana nasilja. Nikdar pa ni bilo nasilje tako barbarsko in tako vnebovpijoče, kot leta 1921, ko je italijanski zakon zahteval od naših ljudi, da vrše svojo volivno dolžnost kot državljani Italije.

Kaj je tedaj pretrpel naš narod v Primorju, je nepopisljivo. Samo v Istri so razvaline 44 hiš pričale o nasilju, ki ga je moral pretrpeti naš narod, ker je volil po svoji vesti in po svojem prepričanju.

Ali se naj v nedeljo ponovi žalostna pesem zadnjih parlamentarnih volitev, ali pa se prične v nedeljo nova doba tudi za naše Primorje, doba, ko bo veljal tudi za nje zakon?

Na to vprašanje hoče dobiti odgovor Jugoslavija in potem bodo Jugoslovani znali, če je bil v Rimu sklenjen prijateljski sporazum iskren ali pa lažljiva fraza.

Nikdar namreč ne more in ne sme pašti jugoslovanski narod tako sramotno nizko, da bi bil brezčuten do usode svojih bratov v Primorju. Nasprotno! Kakor se bo ravnalo s Primorci, tako bo jugoslovanski narod naziral tudi na sporazum z Italijo. Če bo Italija do naših bratov v Primorju pravična, če bo z njimi postopala, kakor je po svoji svobodni misli ustavi dolžna postopati, potem bo tudi jugoslovanski narod veroval v iskrenost Italije in prijateljski odnošaji med obema narodoma ne bodo pobožna želja, temveč — fakt.

Če pa bo moral jugoslovanski narod konstatirati, da se občuje z njegovimi rodniimi brati pod Italijo na način, kakor se ni postopalo niti pod absolutistično Avstrijo, potem so zamen vsi sporazumi, vse besede o prijateljstvu in med obema narodoma bo zavladalo staro nasprotje. Kam pa more privedti to nasprotje i italijanski i jugoslovanski narod, pa si morejo državniki obeh narodov z lahkoto izračunati.

Naj si Italijani ne delajo slepih iluzij, da pridejo le v nasprotje s Slovenci in Hrvati, če zatirajo Primorce. V tem vprašanju je ves jugoslovanski narod edin in ni Srba, kateremu se ne bi krčila pest, če se spomni požganega Narodnega doma ali pa volilnih dogodkov leta 1921.

Se en moralen moment morajo namreč upoštevati italijanski državniki. Če bi se primorski Slovenci tudi le v enem oziru pregrešili proti italijanskim zakonom, potem bi končno vsaj razumeli, da so preganjani. Toda vseskozi lojalni italijanski državljani so primorski Slovenci in vse svoje državljanske dolžnosti izpolnjujejo s točnostjo, kakor je ne pozna marsikatera italijanska provinca. Naj stopi vendar na plan tisti, ki more našim Primorcem le najmanjše očitati glede njihove lojalnosti.

In v tem je bistvo vsega vprašanja. Vse dolžnosti do Italije izpolnjujejo naši primorski bratje in vseeno so preganjani. Zakaj? Ali zato, ker so Slovenci? Ali zato, ker še vedno vlada ono nizkotno mišljenje o Ščavih? Ali zato, ker

Narodna skupščina.

Beograd, 28. febr. (ML) Današnja seja narodne skupščine je bila manjše važnosti, ker so bile na dnevnem redu stvari krajevnega značaja. Na razpravo je prišla interpelacija demokrata Nikole Sretenovića na ministra za narodno zdravstvo o protizakonitem postopanju zdravnikov v čačanski okrožni bolnišnici. Posl. Sretenović je v podkrepitve svoje interpelacije navajal ne samo ta slučaj, ampak tudi druge primere zlorabe v vseh krajih naše države. Siromašni bolniki se ne zdravijo brezplačno, kakor je to določeno po zakonu, temveč zahtevajo zdravniki od njih denar; ako ga nimajo, pa jih zapode iz bolnišnice. — Minister za narodno zdravstvo dr. Miletić je odgovoril posl. Sretenoviću, da je njegova interpelacija nastala iz nepoučenosti. Poizvedbe, ki so se uvedle, so dognale, da so res nekateri zdravniki postopali proti določilom o brezplačnem zdravljenju in zahtevali od kmetov denarne nagrade. To-

da Sretenovićeve trditve niso točne. Minister bo storil vse korake, da prisili take brezvestne zdravnike spoštovati zakon. — Posl. Žebot (SLS) je govoril splošno o ureditvi bolnišnic v vsej državi. — Posl. Radojević (Protičevci) je dejal, da se strinja z interelantom. Na koncu svojega govora pa je izjavil, da ne smemo vsega zdravniškega staru obtoževati zaradi nekaterih posameznikov. — V imenu zemljoradnikov je govoril posl. Stanko Miletić, ki je ostro kritiziral zdravstveno politiko ministra dr. Miletića proti kmetom. — Posl. Radojević je predlagal prost prehod na dnevni red. Pri glasovanju je večina sprejela njegov predlog za prost prehod na dnevni red.

Seja je bila zaključena ob 1. Prihodnja seja bo jutri dopolne ob 9. z dnevnim redom: začetek podrobne razprave o proračunu za leto 1924-25. Prvi pride na vrsto proračun vrhovne državne uprave.

Zadnji poiskusi opozicije.

Radičević bi morali priseči zvestobo kralju in ustavi. — Posvetovanja v Zagrebu. — Pred rekonstrukcijo vlade. — Andra Stanić na površju.

Beograd, 28. februarja. (ML) Ves političen položaj se osredotočuje na delo parlamenta in vlade ter na priprave parlamentarnih opozicijskih skupin. Sedaj se pa dela na to, da odobre sporazum tudi glavni odbori strank. Pašić vidi vso nevarnost, ki mu preti od bloka in skuša zato na razne načine ovirati pogajanja, ki so še v teku. Kakor je vaš dopisnik zanesljivo izvedel, je Davidović dobil na najvišjem mestu obljubo, da dobi mandat za kratko poslovno in nato volilno vlado, če se mu posreči, da privede v Beograd Radičeve poslanke in ti prisežejo zvestobo kralju in ustavi. Davidović mora zato preje priti na jasno glede federalističnega bloka in od njega prejeti pismene zahteve glede revizije ustave. Te pismene zahteve bi morala predhodno odobriti krona in na to šele bi se izvedla popolna formacija opozicijskega bloka. Če Davidović v tem ne uspe, ostaja edina kombinacija, da dobi radikalna stranka volitveno vlado. Zato bo po vesteh, ki jih je dobil vaš dopisnik, Pašić poskušal, da izvede čimprej v narodni skupščini proračun, dalje invalidski zakon in eventualno še tudi zakon o zemljoradniški banki. Razprava o teh zakonih bi se vodila hkrati s proračunsko razpravo. Če opozicijski blok ne bo pred zaključkom proračunske razprave končno osnovan, tedaj se misli, da bo imel Pašić ves položaj v svojih rokah.

Beograd, 28. februarja. (ML) Med opozicijskimi strankami se je dosegel sporazum glede enotnega delovnega programa. Sedaj imajo ta program odobriti glavni odbori poedinih strank bloka. Nocoj so dobili zastopniki opozicijskega bloka tole obvestilo: Dr. Korošec je imel danes dopolne v Zagrebu dolgo posvetovanje s podpredsednikom HRSS dr. Mačkom in tajnikom dr. Krnjevićem. Na tej konferenci je bil dosežen sporazum o opozicijskem bloku. Nocoj je dr. Korošec odpotoval z dr. Šimrakom iz Zagreba v Križevce. Zvečer je bila na temelju poročila dr. Korošca in pregovorov z dr. Mačkom in dr. Krnjevićem skupna seja vodstva hrvatske republikanske seljaške stranke in hrvatske zajednice, na kateri je bilo govora o akciji opozicijskega bloka. Ugotovila se je soglasnost v naziranjih med hrvatsko zajednico in HRSS. Dr. Korošec se povrne jutri v Zagreb, potem pa se pelje zopet v Slovenijo, kjer se posvetuje z glavnim odborom SLS.

Beograd, 28. februarja. (ML) Ako opozicija ne bi imela uspeha s svojo akcijo, je pričakovati takoj po rešitvi najnujnejših zakonskih predlogov v parlamentu rekonstrukcijo vlade na prejšnji obširni podlagi. Pred vsem ima odstopiti zunanji minister dr. Ninčić, ki naj bi ga zamenjal pariški poslanik dr. Spačković. Rekonstrukcija se ima izvesti nadalje tako, da zamenja nekaj ministrov resorte, nekaj se jih pa zamenja. Od novih članov vlade se omenjajo Vaso Jovanović, Boža Maksimović in Andra Stanić. Rekonstrukcija naj bi se izvedla v marcu.

UPRAVA MEDJIMURJA.

Beograd, 28. febr. (ML) Notranji minister Vujičić je odločil na predlog bivšega namestnika za Hrvatsko in Slavonijo dr. Čičića, da vodi upravo Medjimurja podžupan varaždinske oblasti, in sicer kot zastopnik mariborskega velikega župana. To se je storilo zato, kakor izjavlja minister, ker so v varaždinski oblasti v veljavi hrvatski zakoni, v mariborski pa avstrijski.

VREMENSKO POROČILO.

Dunaj, 28. februarja. Napoved za 29. februarja. Večinoma oblačno, v severnih Alpah sneg, temperatura blizu ničle, severozapadni vetrovi.

je še vedno sovraštvo do Slovencev moda?

Če je temu tako, potem vemo, da je bil tudi z nami sklenjeni sporazum, prijateljski, kakor se je povdarjalo, laž in mi bomo znali tudi to uvaževati.

In prilika zato se nam nudi v najbližji bodočnosti. Stojimo pred italijansko-jugoslovansko trgovinsko pogodbo. Da je ta bolj v interesu Italije ko Jugoslavije, ve ravno Trst najbolji, kajti mi nismo navezani na italijanski trg v tej meri, kakor je Italija navezana na naš trg.

AVSTRIJSKI KONZULAT V ZAGREBU.

Zagreb, 28. februarja. (Z) V Zagrebu je avstrijska vlada uredila efektivni konzulat in imenovala za generalnega konzula Emmericha Herzfelda. Konzulat bo uradoval v dosegljivih prostorih avstrijskega urada za vidiranje potnih listov na Markovem trgu.

RAZDELITEV OGRSKEGA ARHIVA.

Beograd, 28. febr. (Z) Sredi marca se vrši na Dunaju konferenca zastopnikov Male antante, Madžarske in Avstrije o razdelitvi ogrskega arhiva med nasledstvene države.

Volitve v Primorju bodo odločile tudi o italijansko-jugoslovanski trgovinski pogodbi in tudi o naj uvažujejo italijanski državniki.

Ne Baroš in Delta, ne regulacija meje, ne visokodoneče besede, temveč edinole občevanje z našimi brati more utrditi sklenjeni sporazum, more izvesti zblizanje med jugoslovanskim in italijanskim narodom, zakaj pravičnost in objektivnost do naših bratov je — conditio sine qua non.

V interesu obeh narodov je, da bi v volivnem boju ravnokar sklenjeni sporazum prestopil svojo preizkušnjo!

Sprejem naše vojske v zaledju Reke.

Sušak, 28. februarja. (Z) Davi ob 7. uri so naše čete odkorakale s Sušaka v zaledje Reke, da zasedejo ozemlje, ki nam je pripadlo po rimskem sporazumu. Z Reke so prišli naši in italijanski delegati razmejitvene komisije, prisostvovali so tudi naše in italijanske krajevne oblasti. Predaja se je izvršila od kraja do kraja. Povsod je bil podpisani protokol. Narod je ta trenutek pričakoval povsod z velikim navdušenjem. V nekaterih krajih so bili postavljeni slavo-

voloki z napisi, kakor: Živela Jugoslavija! Živeli osvoboditelji! Ob prihodu so na vseh hišah v vaseh vkrale naše državne zastave. Prebivalstvo je od veselja vriskalo. Naša vojska je z vojaško godbo obšla vse te kraje. V Zametu je bila prirejena svečana proslava in svečan sprejem naše vojske.

Reka, 28. febr. (Z) Danes ob 13.30 je gospel prvi vlak iz Zagreba na reško postajo.

Plebiscit na Grškem.

Atenska zbornica je odklonila predlog republikancev, da se takoj odstavi dinastija Glücksburg.

Atene, 28. febr. (Z) Zbornica je odklonila predlog republikancev, naj se takoj odstavi dinastija Glücksburg s 192 proti 12 glasovom, sprejela pa je predlog vlade, naj se povpraša narod. Vlada bo sedaj določila dan plebiscita.

Atene, 28. febr. (Z) Predsednik zbornice je naznanil v seji parlamenta, da sta odstopila poslanca Kondilis in Hadžikiriakos. Načelnik republikancev Papanastasio je prečital izjavo, v kateri veli, da je njegova skupina, ker ni mogla uveriti zbornice o potrebi odstavitve dinastije, apelirala na vlado, naj

vzame zopet v pretres stališče republikanske stranke. Po prečitaniu te izjave so vsi republikanci zapustili dvorano. Ministrski predsednik Kafandaris je potem obžaloval odhod republikancev iz parlamenta, izrazil pa je prepričanje, da bo njegova politika, ki jo je včeraj odobrila zbornica, vodila narod v varnost in blagostanje. Rekel je tudi, da nikakor ne misli izpremeniti svoje politike.

Atene, 28. febr. (Z) Vlada je prišla na sled zaroti rojalistov, ki je naperjena proti Venizelosu. Venizelos je dobil osebno stražo, ki šteje 100 mož.

Ministrski svet.

Beograd, 28. februarja. (ML) Nocoj od 5. do 9. je imela vlada seja, na kateri se je dve uri razpravljalo o važnem zakonskem predlogu o osnovanju državne poljedelske banke. Minister za poljedelstvo je pojasnjeval posamezne določbe osnutka o banki, posebno o organizaciji glavnice, kreditov itd. Ministrski predsednik Pašić je potem poročal, da je bil med sejo narodne skupščine pri kralju na dvoru, kateremu je podal poročilo o tekočih poslih. Orisal mu je tudi položaj v vladi in zbornici. Vlada želi jasnih in čistih razmer v parlamentu in normalnega političnega dela. Potem se je razpravljalo tudi o zadevi reparacij.

Jugoslavija in Sovjetska Rusija.

Beograd, 28. febr. (Z) Današnje »Novosti« pišejo v uvodniku o Rusiji in pravijo, da sta edini državi, ki nista še ničesar storili, da se vzpostavijo odnošaji z Rusijo, Bolgarska in Jugoslavija. Da ni Bolgarska nič storila, je razumljivo; ne more se pa razumeti, zakaj ni še naša država ničesar ukrenila v tem pogledu. List odobrava, da je naš dunajski poslanik javno pozval vlado, naj stori korake, dokler ne bo prepozno.

»Beogradske Novosti« pa pišejo v tej stvari, da so njene vesti, po katerih se nahaja naša vlada tik pred neposrednimi pogajanjmi z ruskimi sovjeti v svrhu vzpostavitve normalnih odnošajev med obema državama, izzvale v javnosti pravo senzacijo in zbudile pozornost vseh političnih krogov. Te vesti so posneli tudi drugi listi. Danes se more potrditi, da se bo naša vlada res začela pregovarjati z Rusijo in da so pogajanja s tem stopila v prvo fazo. Dovedla bodo gotovo do popolnega uspeha t. i. do vzpostavitve normalnih odnošajev med Rusijo in kraljevino Srbob, Hrvatov in Slovencev, kar naš narod že nestrpno čaka.

STAVKA V PREMGOVNIKIH NA ANGLEŠKEM.

London, 28. februarja. (Wolff.) Lord Haldane je izjavil v spodnji zbornici na vprašanje o možnosti stavke v premogovnikih, da je položaj jako resen.

VOJAŠKA KONTROLA V NEMČIJ.

London, 28. februarja. (K) Glede vojaške kontrole v Nemčiji izjavlja Reuterjev urad: Anglija zelo želi, da bi se vzpostavilo stanje, ki je bilo pred zasedbo Poruhria. Urad je mnenja, da bi mogla sedanjó kontrolno komisijo zamenjati parlamentarna komisija.

Ali si član Jugoslovanske Matice?

Reparacijsko vprašanje

Beograd, 28. febr. (ML) Popoldne so se nadaljevala posvetovanja med našo in nemško delegacijo za ureditev reparacijskega vprašanja. Načelnik nemške delegacije dr. Kunze je imel dolg govor, v katerem je utemeljeval svoj predlog za sporazum. Vsled soglasnosti strokovnjakov zaveznikih držav v vprašanju vojne odškodnine, ki jo ima plačati Nemčija, so sedaj naše zahteve večje kot prej. V kratkem pride v Beograd g. Bošković, naš zastopnik v reparacijski komisiji v Parizu, ki ga je v tej stvari pozval domov zunanji minister dr. Ninčić.

Razmere v Južni Srbiji.

Beograd, 28. febr. (ML) Demokratski disident poslanec Arsić je izjavil vašemu dopisniku o svoji snočnji avdijenci pri kralju, da se je vladar informiral o makedonski stranki in ga je zaprosil za pojasnila. Arsić mu je izjavil, da ni za nobeno makedonsko stranko, ki bi želela avtonomijo Makedonije, ampak le za solidarnost poslancev iz Južne Srbije v narodni skupščini, da bi mogli skupno začeti akcijo za izboljšanje razmer v Južni Srbiji.

AGRARNA REFORMA.

Beograd, 28. febr. (ML) Danes dopoldne je bila seja zemljoradniškega kluba, na kateri se je razpravljalo o položaju, zlasti pa o agrarni reformi. Zemljoradniki ostajajo še dalje na svojem stališču, da je treba začeti akcijo za zaščito interesov kolonistov in na vsak način paralizirati korake veleposrednikov.

POKOLJ MUSLIMANOV V METOHIJI.

Beograd, 28. februarja. (ML) Vodja džemijeta, Ferad beg Ali Draga, je izjavil, da so izpovedbe džemijetskih poslancev dognale, da je bilo ubitih pri pokolju muslimanov v Metohiji v Južni Srbiji 25 oseb. Za pokolj so odgovorna oblastva. Džemijetski klub bo zahteval od notranjega ministra Vujičića zadoščenje v zmislu svoje interpelacije, ki jo je stavil pred kratkim v parlamentu.

POLOŽAJ V TIRANI.

Tirana, 28. februarja. (ML) Tukaj vlada sedaj popoln red in mir. Parlamentarne skupine se pogajajo za volitev predsednika. Najresnejši kandidat je še vedno dosedanjí predsednik vlade Ahmed beg Džoga.

SNEŽNI METEŽI.

Zagreb, 28. febr. (Z) V Liki in v gorskem kotaru še vedno pada gost sneg, ki je narasel že do dveh metrov. Telefonske in brzojavne proge se vedno zopet trgajo. Zagreb sploh nima zvez z Dalmacijo.

Politična situacija.

Daljni vzhod.

Evropski zračni promet.

Politično življenje na našem slovenskem severu je prišlo zadnje čase na mirno točko. Nekdanje strastno politiziranje, ki je izpolnjevalo prva leta po osvoboditvi, skozi se pogovore meščanov in vaščanov, se umika vedno bolj vsakdanjim pogovorom o gospodarstvu, dnevnih dogodkih in običajnih krizah in težavah. Kvečjemu vzbude še veliki politični dogodki, kakor je bil n. pr. nedavni sporazum z Italijo, malo zanimanja in debate, se pa tudi kmalu pozabijo in odstavijo z dnevnega reda. Ljudje čitajo časopise le malomarno, jih kmalu odložijo in se dalje ne brigajo za to, kar so čitali. Mrtvilo, apatija vsepovsod! Zdi se, da je to reakcija na polpreteklo burno zanimanje, ki je bilo posledica življenjskih pretresljajev v vrstni prvih povojnih časih, ko so se vrstili svetovni politični dogodki tako naglo, kakor slike v kinematografu. Zivci se zopet pomirjajo, prehajajo v normalno mirovno stanje. Mnogo je doprineslo k temu tudi razočaranje. Večina naših strank je metala po volni med ljudstvo najmočnejše »slagerje«, da bi ga še bolj razburila in žela čimveč in čim hitrejših uspehov. Strasti so se razpele ob skrajnosti. Obilube so pobijale obilube; ena je bila večja in mamilivejša kakor druga. Izpolnitve pa ni bilo in je še vedno ni. Danes večina ljudstva ne veruje več v »slagerje« in v obilube, zato se ga je polotila politična apatija.

Z najradikalnejšimi sredstvi le delala seveda SLS. Strašila se ni nobene demagogije, nobenega, še tako gorostasnega pretiravanja in nobene, še tako neverjetne obilube. To je takrat vnelo in donosalo velike zmage pri vsakih volitvah. Danes je že precej drugače. Celo »slagerji«, avtonomija, boj Beogradu, boj Srbom, obramba vere itd., danes ne vlečejo več mnogo. Šnavanje mariborske oblasti ni vzbudilo nikler večjega zanimanja, niti med samimi klerikalci, ki bi po svojem programu morali biti najbolj nasprotni temu aktu. Samo dr. Kukurvec se oglasi od časa do časa v »Taboru« in kliče domov velikega župana, ki se že več tednov nahaja v Parizu. Istotako sprejema ljudstvo brez vsakega zanimanja snovanje takozvanega opozicijskega bloka. Klerikalnemu ljudstvu ne gre v glavo, da bi bilo mogoče zavezništvo med SLS in JDS, demokratskemu pa, da bi se moglo spraviti v sklad zvezi JDS s težnjami SLS. Za to zvezo ni nikler navdušenja, niti zanimanja, niti zaupanja. Vprašanje zanima samo par voditeljev, ki za od časa pretresajo v odborovih sejah. Te dni je imela SLS pod vodstvom dr. Korosca načelno sejo v vprašanju opozicijskega bloka, zdi pa se — vsaj po glasovih, ki prihajajo do javnosti — da tudi na tej seji sami ni bilo ravno velikega navdušenja za to zvezo. Sploh pa se povsod čuti, da postajajo klerikalni volilci

še bolj apatični. Morda bodo glasovi za SLS tudi pri prihodnjih volitvah še številni, čeprav zdaleka ne tako kakor pri zadnjih, odani pa bodo po veliki večini le bolj iz navade, kakor pa iz gorečega navdušenja, kakor zadnjič.

Demokrati se skušajo zadnje čase rehabilitirati in delajo s polno paro na obnovi nekdanjih pozicij, ki so se v zadnjih letih mnogo porušile. Imeli so letos več sestankov in tudi nekaj shodov po raznih krajih. Sedaj do pusta nameravajo počivati, obnoviti pa dele zopet v sredi in drugi polovici marca. Vprašanje je seveda, če so njihovi uspehi tudi v skladu z agitacijskimi stroški in naporji. Sestankov in shodov se udeležujejo večinoma stari njihovi pristaši, ki bi jim tudi brez tega ostali zvesti iz tradicije, kar pa je novih obiskovalcev, so večinoma radovednejši, ki poslušajo, včasih celo kimaajo in ne ugovarjajo. Na pa odide, ostanejo to, kar so bili poprej Socialni demokrati izboljšali dalje svoje pozicije; vsi naporji, da bi se zedinili in okrepili, so zaman. Delavstvo je sito vseh teh razprtij. Narodni socialisti drže svoje stare pozicije in so vsled izkristaliziranja sedaj trdnješi. V splošnem pa se pripravljajo na delo za spomlad, kakor tudi SKS, ki se zadnje čase posveča bolj podrobnejemu delu. Radikalna stranka izpopolnjuje polagoma svojo organizacijo. Radičevci spijo in bodo očitno spali vse do novih volitev, pri katerih pa Radič gotovo ne bo dosegel tega, kar misli. Radičevska stranka se polagoma gubi tudi v Prekmurju. Halozah in vzhodnem delu Slovenskih gor. Vse stranke pa, brez izjeme priznavajo, da je danes agitatorično in organizatorično strankarsko delo postalo skrajno težavno. Zanimanje za politično udeleževanje zamira ravno tako, kakor je nekdanje rastle in cvetelo.

Nemci delajo samo na tihem Nobenega javnega sestanka, nobenega javnega shoda, nobene objave v listih o kakem gibanju — in vendar delajo. Njihovo delovanje pa ni toliko strankarsko, ampak v prvi vrsti nacionalno. Mesto strankarskih sestankov se poslužujejo zaključnih omiznih pogovorov, mesto shodov na zunanje nedolžnih zabavah in kulturnih prireditvah. Vsaka taka prireditev ima samo en namen: utrditi njihovo nacionalno in politično pozicijo. In kdor pozna te prireditve, ve, da jim donosajo več nacionalnega in političnega ter seveda tudi strankarskega dobička, kakor bi jim ga prinašali še tako številni in veliki javni shodi. V tem njihovem delu je morda več sistema, kakor v delu vseh slovenskih političnih strank skupaj.

Taka je naša današnja politično-strankarska situacija na Stajerskem, in kakor izgleda, do prihodnjih oblastnih ali pa skupščinskih volitev ne bo veliko sprememb.

Ogromna so bogastva, ki jih hrani ozemlje na daljnem vzhodu, od leta 1922 dalje sestavni del sovjetske republike. To prostrano ozemlje se razprostira od Baikalkega jezera do Japonskega morja ob mongolski in mandžurski meji na jugu in od Jablonovskega pogorja na severu in obsega Transbalkalijo, Amurjevo in primorsko ozemlje in pa severni del otoka Sahalina. V celoti meri to ozemlje 275 milijonov desatin. Toda samo 23 milijonov desatin je obljubljenih, obdelanih pa komaj poldrugi milijon desatin. Ostalo je hribovit svet, stepe, travniki in cedrovi, jelkovi in orehovi gozdovi. 99 milijonov desatin je pokritih z gozdovi, od katerih pride 47 milijonov v poštev za gospodarsko izkoriščanje radi ugodne lege. Pravelstvo tega prostranega ozemlja tvorijo 2/3 ruski kolonisti, ostalo pa so priselenci iz Mandžurije in drugih obmejnih pokrajin. Skupno število vsega prebivalstva ne presega niti 2 milijona duš.

Velik del tega ozemlja je bogat na zlato. Izkoriščanje zlatih min je v glavnem v rokah državnega Lena-trusta, imajo je pa tudi privatni podjetniki, katerim je v to svrhu odstopila država gotove parcele v najem. Izkoriščanje v večjem stilu je precej težavno radi slabih prometnih zvez in velike oddaljenosti od ostalega sveta, vendar se je dvignilo od l. 1920/21, ko je doseglo komaj 27 pudov l. 1921/22 že 200 in 1922/23 celo 277 pudov zlata. Del tega zlata dobijo država za zakupino in pod naslovom ostalih obveznosti, precej zlata pa se iztuhotapi na Kitajsko.

Tudi premoga je na tem ozemlju zelo veliko. Premogovniki se nahajajo 50 do 60 vrst od Nahodka-zaliva vzhodno Vladivostoku. Leta 1913 je znašala produkcija premoga v teh premogovnikih 9,7 leta 1917 pa 18 milijonov pudov in leta 1921 je zopet nazadovala na 7 milijonov pudov. Kasneje je produkcija

zopet napredovala in je dosegla leta 1922 mesečno povprečno 640.000, leta 1923 pa že 1 milijon pudov na mesec. Premogovniki v Transbalkaliji in na ozemlju Amurja dajejo okroglo 2 milijona pudov na mesec. Če se posreči ustvariti ugodnejše prometne zveze, bo premogovna produkcija silno narasla in bo tvoril premog važno postavko v zunanji trgovini Daljnega vzhoda.

Morje ob tej pokrajini je silno bogato rib, toda izkoriščanje ribolova je še malo gospodarsko radi pomanjkanja kapitala, izvežbanih moči in pa ker država nima ribiške mornarice. V tem ribolovu so precej močno udeleženi tudi Japonci. Vendar cenijo povprečni letni donos ribolova na 12 milijonov pudov v vrednosti 25 milijonov zlatih rubljev.

Bogat je tudi otok Sahalin, katerega pa imajo velik del v posesti Japonci. Na ruskem ozemlju tega otoka se nahajajo še neizkoriščena najdišča nafte in pa bogati premogovni skladi prvovrstne kakovosti.

Železnice so pomanjkljive, vendar še kolikortoliko odgovarjajo sedanjemu prometu ter tudi niso pasivne. Doslej so veljale na Dalnem vzhodu tri valute: na primorskem ozemlju, je prevladoval japonski jen, v ozemlju Amur kitajski denar in v Bajkalskem ozemlju stari ruski zlati rubelj. Sovjetski denar se le polagoma udomačuje.

Zunanja trgovina Daljnega vzhoda je seveda še precej neznatna, vendar vedno bolj oživlja — predvsem po morski poti. Najvahnnejša je trgovina z Japonsko in Kitajsko, pa tudi Amerika, Argila in Nemčija uvažajo svoje industrijske izdelke v to ozemlje. Odkar je to ozemlje sestavni del sovjetske republike, skuša moskovska vlada oživiti trgovinski promet svojih gospodarskih organizacij s temi pokrajinami, vendar je imela pri teh prizadevanjih do sedaj še malo uspeha.

Evropska politična in gospodarska karta se je začela vedno bolj spremenjati vsled raztočnega zračnega prometa. Zrakoplovba, trgovska kakor tudi osebna, se razvija v taki meri, da si mi, ki smo zaenkrat še daleč proč, tega niti daleko ne moremo predstavljati.

Čim več zračnih prog se ustanovlja, tem bolj izboljšujejo meje in carinarnice svoj pomen. Tisočletna prometna pota se opuščajo, popolnoma nova se uporabljajo.

Nedostajalo bi nam prostora, če bi v kratkem članku hoteli opisati ves evropski zračni promet. Za enkrat si hočemo ogledati samo nemški zrakoplovni promet. Nemčija je sklenila posebne pogodbe z mnogimi državami, posebno s Švico, s Holandsko, s skandinavskimi deželami in celo z Veliko Britanijo. Na Poljskem je že dolgo v prometu zračna črta med Gdanskom in Varšavo.

Po načrtu Junkersa ki vodi vsvo nemško avijakto, se je napravil velikanski projekt. Sestavila se je velika družba, ki obstoji iz štirih nemških družb, ene švicarske, ene avstrijske, ene madžarske, pod imenom Trans-Europa-Union. Ta velika družba je pa v resnici čisto nemška, kajti švicarske, avstrijske in madžarske družbe so samo Junkersove podružnice. Ta je napravil za Trans-Europa-Union projekt zračnih črt za dolžino 35.000 km (23.000 km z avijakto, 12.000 km s hidroavijakto), ki je predstavlja na najmanjše potankosti.

Ta načrt vsebuje sledeče proge:

1. Oddelek: London—Celina;
2. Oddelek: London—Hamburg—Kopenhagen—Petrograd;
3. Oddelek: London—Berlin—Koenigsberg—Moskva (ali Petrograd);
4. Oddelek: London—Zürich—Dženova—Rim—Atene—Smirna (do Afrike in Egipta).

2. Oddelek: Srednja Evropa in Balkan:

1. Rotterdam—Dunaj—Carigrad (ali Atene);
2. Bordeaux—Monakovo—Varšava—Moskva;
3. Jugo-vzhodni oddelek:

- a) Lizbona—Trst—Braila;
- b) Lizbona—Trst—Varšava—Moskva;
- c) Lizbona—Pariz—Berlin;
- d) Ruski oddelek.

Vsi ti oddelki so zvezani s stranskimi progami. Nas zanimata pred vsem prog: 3. a in b, ker sta v največji bližini našega slovenskega ozemlja.

Program, ki smo ga omenili, bo izvršen v teku dveh let. Njega izvršitev bo zahtevala veliko delo, posebno kar se tiče zrakoplovnih konstrukcij. Nemčija bo z njim še bolj navezana na države, s katerimi je sklenila dogovore.

Za to bo treba brezdvomno mnogo denarja, toda Nemci ga imajo dovolj, odkar nočejo nikomur več plačevati vojne odškodnine. Gre samo za to, ali bodo Francija, Anglija in Italija dovolile, da se v resnici izvrši tako velikanski program, ki bi dal Nemčiji zračno premoč v Evropi.

Nemški pesnik Heinrich Heine je dejal: »Anglija je vzela morje, Francija suho zemljo, ubogi Nemčiji ni preostalo drugega kot nebo.« »Uboja« Nemčija ravnokar uramljuje to prorokovanje, toda v čisto drugem smislu. Preko Evrope že meri na Azijo.

V Evropi sicer, ki ima izborne in zelo nagle železniške črte, se vlak n'koli ne bo dal povsod nadomestiti z aeroplanom. Rusija pa, ki je bila na pol azijske že pred vojno, je postala čisto azijska, odkar je pod sovjetsko vlado. In tu, kakor tudi v Aziji, takorekoč skoraj ni železnice, aeroplan se torej n'ima bati nobene konkurence.

Čim večje so razdalje in čim več časa se prištedi, tem večjo vrednost dobiva zrakoplovna zveza.

Razne zanimivosti.

Ameriške plače tipografov. Tiskarne v Chicagu so morale povišati tipografov plačo za en dolar na teden, tako da je sedaj njih najmanjša tedenska plača 51 dolarjev. Tako služijo več kar marsikateri pisatelji. Omeniti je pa treba, da se vsi v višje tipografskih tarifov v velikih ameriških mestih pričenejo seliti tiskarne v majhna mesta.

Nekaj ameriških izdatkov. Američani so l. 1922 kupili za 100 milijonov dolarjev žvečilnega gumija (shewing-gum), za 73 milijonov olčevalnih sredstev (cosmetes), za 145 milijonov parafumirancga toaletnega mila in za 800 milijonov farmacevtskih »specijalit« (patent medicines). Letni izdatki za tobak znašajo 700 milijonov dolarjev, za umetno cvetje in bijarde 9 do 10 milijonov, za dragulje in gramofone 100 milijonov, za sladkarije in slaadole 250 milijonov. Glede prve omenjene številke pravi nek ameriški list, da, ako izdatek za žvečilni gumij presega v Zedinjenih državah izdatek za nakup knjig, je to čisto razumljivo, »kajti mnogo lažje je, urediti svoje čeljusti kot svoj duh«.

Napredek. Eden »najučinkovitejših« predmetov, ki so bili razstavljeni na šestnajsti elektrčni razstavi v New-Yorku, je mala elektrčna peč, ki se da postaviti na mizo v jedilnici in na kateri lahko hitna gospodinja, ne da bi prenehala pogovarjati se s svojimi gosti, pripravi obed, sestojel iz sedmih jedi. Zadočuje, da pritisne na gumbo... Obiskovalci so tudi mogli občudovati elektrčni cecelj, ki se v 40. sekundah avtomatično napolni s toplim mlekom. Pri otvoritvi te razstave je imel znameniti iznajdnitelj Edison govor, v katerem je dejal, da se bomo mogli kmalu vsled doseženega napredka zadovoljiti s štirinajstimi delom na dan!

Slovenska šola preciznosti. V new-yorskem humorističnem tedniku »Life« se Ciri B. Egan na duhoviti način norčuje iz pisateljev, ki pišejo nejasne stvari: Bil je na pol blazen, na pol mrtve... Njegov nasmej je bil deloma vesel, deloma žalosten. Predlaga, naj se ustanovi slovenska šola, ki bi najljubše misli izražala v matematičnih odločilih (Fractional School of Literary Expression). Tako na primer naj bi se pisalo: Možak se je dvignil, en črti blazen... Dele je bilo pri treh osminah... Smejal se je z nasmehom, ki je bil štiri enajstine vesel, sedem enajstin žalosten... ali pa: Bil je pijan — da, pijan vrazmerjen 1 1/2...!! Na vsak način bi bila to preciznost in zadnji čas je že, da podvržemo literate, te domišljave ljudi, disciplini številk, algebre in integralnega računanja!

Predsednik Wilson kot govornik. Predsednik Wilson je skrbno pripravil svoje govore. Bil je spreten stenograf in samo stenografiral vsak svoj govor. Nato ga je prepisal v navadno pisavo in ga popravil. Slednje ga je dal prepisati s strojem. To je bilo seveda ogromno delo, predsednik se mu je posvetil vsek dan po večini in delal pozno v noč.

Državna borza dela.

Pri vseh »Drž. borzah dela« v Ljubljani, Mariboru, Ptujju je iskalo v preteklo teden od 10. do 16. febr. 1924 dela 182 moških in 87 ženskih moči. Delodajalci so pa iskali 120 moških in 55 ženskih delavskih moči. Posredovanj se je izvršilo 94. — Promet od 1. januarja do 16. februarja 1924. izkazuje 3.514 strank in sicer 1.382 delodajalcev in 2.132 delojemalcev. Posredovanj se je izvršilo v tem času 691. Dela iščejo: Pri »Državni borzi dela« v Ljubljani: 16 rudarjev, 3 vrtnarjev, 1 kamnosek, 6 kovačev, 9 stavb. ključavničarjev, 6 kleparjev, 2 železolarjev, 1 železostugar, 1 pasar, 1 zlatar, 14 stroj. ključavničarjev, 2 elektromonterja, 4 mehaniki, 1 avtomehaničar, 1 urar, 15 mizarjev, 3 kolarji, 3 sodarji, 1 sedlar, 5 tapetnikov, 7 krojačev, 12 čevljarjev, 1 krznar, 1 knjigovez, 2 slikarja, 16 pekovi, 6 mesarjev, 1 natak, 10 zidarjev, 5 ple-

skarjev, slikarjev, 6 tesarjev, 1 vodovodni instalater, 1 fotograf, 11 strojnikov, kurjačev, 4 trgov. sotrudniki, 3 oskrbniki, 19 pisarniških moči, 12 slug, čuvajev, 4 knjigovodje, 1 prejemalec lesa, 1 uradni lesne stroke, 1 delovodja spiritoznih izdelkov, 6 vajencev, 1 vzgojiteljica, 4 kontoristinj, 3 trg. sotrudnice, 1 restavracijska kuharica, 1 restavracijska blagajničarka, 4 natakari, 1 sobarica, 2 šivilji, 2 modistinj, 1 šteparica, 1 hišnica, 7 delavk itd. — Pri »Državni borzi dela« v Mariboru: 32 hlapcev, dekel, 3 gospodinj, 18 viničarjev, 1 lovec, 1 škarar, 4 ekonomski, 8 rudarjev, 2 vrtnarja, 3 kamnoseki, 9 podkov. kovačev, 2 kotlarja, 17 stavb. in stroj. ključavničarjev, 3 mehaniki, 1 urar, 10 mizarjev, 7 kolesarjev, 5 sodarjev, 4 žagarij, 2 usnarja, 5 sedlarjev, 3 tapetniki, 21 krojačev, šivilj, 20 čevljarjev, 1 brivec, 1 mlinar, 14 pekovi, 1 slaščičar, 10 mesarjev, 17 natakarij, natakari, 14 zidarjev, 16 slikarjev, 3 instalaterji, 8

tesarjev, 1 strehokrovec, 7 strojnikov, kurjačev, 132 tovar. in pomož. delavcev in delavk, 8 slug, 3 knjigovodje, 20 trgov. sotrudnikov, sotrudnic, 1 šofer, 29 pisar, moči, 12 vzgojiteljic, 5 kontoristinj, 116 gospodinj, kuharic, služkinj, 47 vajencev, vajenk itd. — Pri »Državni borzi dela« v Ptujju: 2 oskrbnika, 20 poljed. delavcev, viničarjev, hlapcev, 1 vrtnar, 1 kamnosek, 1 kovač, 6 ključavničarjev, 3 mizarji, 2 kolarja, 1 sodar, 1 usnar, 4 sedlarji, 3 krojači, 3 čevljarji, 1 klobučar, 7 mlinarjev, 2 peka, 1 zidar, 5 strojnikov, kurjačev, 1 tov. delavec, 2 trg. potnika, 1 skladiščar, 4 dninarji, 1 kočijaš, 1 pisarniška moč, 1 kmečka dekla, 2 prodajalci, 1 blagajničarka, 1 kuharica, 1 sobarica, 11 služkinj, 21 vajencev, vajenk itd. — V delo se sprejemajo: Pri »Državni borzi dela« v Ljubljani: 4 rudarji, 1 viničar, 2 vrtnarja, 1 kovotiskar, 1 starejšemu ključavničarju, 1 avtomonterju, 1 modelnemu mizarju, 3 lesnim strugarjem, 3 ple-

tarji, 1 tapetnik (usnarjski posel), 1 krojač, 1 sodavičarju, 1 kuhinjskemu mesarju, 1 plačnemu natakariju, 5 strojevodjem, 5 lopatilovodjem, 25 vajencev, 1 šivilja slamičkov, 1 restavracijska kuharica, 3 služkinje itd. — Pri »Državni borzi dela« v Mariboru: 85 hlapcev, dekel, 12 viničarjev, 1 švicar, 1 vrtnar, 1 obratovodja kovaške obrti, 15 orodnih kovačev, 1 železočvar, 1 delavec za poliranje in varanje (švajzarje), 2 urarja, 4 mizarji, 1 kolar, 1 sodar, 1 lesni strugar, 3 gateristi, 3 žagarij, 2 pletarja, 1 tkalec, 3 čevljarji, 2 mlinarja, 2 slaščičarja, 2 tesarja, 2 tesarska poslovođa, 1 zidar, 14 vajencev, 1 gospodinja k orožnikom, 1 dojljica, 1 šteparica vrhnih delov čevljev, 1 plačilna natakarica, 3 sobarice, 2 vzgojiteljice, 2 varuški, 1 kontoristinja, 35 služkinj, 32 kuharic, 1 trgov. vajenka. — Pri »Državni borzi dela« v Ptujju: 7 poljed. in viničar, družin, 1 vrtnar, 1 fužinski obratovodja, 15 kovačev za orodje, 1 ključavni-

čar, 2 kolarja, 1 strugar, 30 pletarjev, 1 čevljar, 1 mlinar, 3 dninarji, 1 hišni hlapec, 9 kmečkih dekel, 3 kuharice, 1 sobarica, 9 služkinj, 5 vajencev.

DVOUMNO.

Trgovci bivšemu odjemalcu: »Zakaj se daste od tuje firme ociganiti? Zakaj ne pridete k nam?«

POGORELEC.

— Kakšno materijelno škodo vam je povzročil požar? — Ja, zgorelo ni ničesar, kar bi bilo kaj vredno, edino naši patentirani gasilni aparati!

Lastnik:

Konzorcij »Narodnega Dnevnika«. Glavni in odgovorni urednik: Železnikar Aleksander. Tiska »Zvezna tiskarna« v Ljubljani.

Henry Murger

49

La Bohème.

Prizori iz življenja ciganov.

(Nadaljevanje.)

Kupil za gosp. M. R..., literata, odstopni list za 120 fr. na časopis, ki je sedaj v likvidaciji 5 fr.; poleg tega za dva funta moravskega tobaka.

Prodal gosp. Ferdinandu dva ljubavna pisma, 12 fr.

Kupil gospodu I..., slikarju, portret gosp. Isidore-a, naslikanega kot Apolo, 6 fr.

Kupil gosp. *** 75 kg njegovega dela z napisom »Podmorske revolucije«, 15 fr.

Posodil gospe grofici G... servis, 20 fr.

Kupil gospodu ***, novinarju, 52 vrst v njegovem časopisu »Courier de Paris«, 100 fr.; poleg tega en kamin.

Prodal gg. O... in Cie 52 vrst v časopisu »Courier de Paris« gospoda ***, 300 fr.; poleg tega en kamin.

Gospodični S... G..., posodil posteljo in coupé za en dan (nič). (Glej conto gospodične S... G..., glavna knjiga, fol. 26 in 27.)

Kupil gosp. Gustavu C... spomenico o platinu in industriji, 50.; poleg tega redko izdajo del Flavina Josefa.

Gospodični S... G... prodal moderno pohištvo za 5000 fr.

Za isto plačal račun pri lekarnariju, 75 fr.

Id. Plačal račun pri mlekarici, 3 fr. 85.

I. t. d. I. t. d. I. t. d.

Iz navedenega vidimo, kako ogromno polje so obsegale operacije Žida Médicisa, ki ga kljub nekoliko nepostavnim računom njegove neskončno eklektične trgovine ni nikdo nikoli vznemirjal.

Ko je Žid prišel k ciganom z inteligentnim obrazom, ki ga je odlikoval, je uganil, da je prišel v ugodnem trenutku. Zares so bili štirje prijatelji zbrani v tem trenutku v posvet ter so pod predsedstvom divjega teka razpravljali o težkem vprašanju kruha in mesa. Bila je nedelja koncem meseca, usoden dan in nesrečen datum.

Zato so pozdravili Médicisa prihod z veselimi vzkliki; vedeli so namreč, da je Žid preveč skorparil s svojim časom, da bi ga zapravil s poseti iz vljudnosti; tako je njegova prisotnost vedno naznanjala, da se bo sklenila kupčija.

»Dober večer, gospodje«, je rekel Žid, »kako vam gre?«

»Colline«, je rekel Rudolf, ki je ležal na postelji in mirno užival sladkosti vodoravne lege, »izvršuj dolžnost gostoljubja, ponudi stol našemu gostu: gost je svet. Pozdravljam vas v Abrahamu,« je pozdravil pesnik.

Colline je šel po naslonjač, ki je bil elastičen kot bron in ga porinil pred Žida ter mu z gostoljubnim glasom rekel:

»Mislite si za trenotek, da ste Cinua, in sedite na ta stol!«

Médicis se je spustil v naslonjač in se je že hotel pritožiti, da je trd, ko se je spomnil, da ga je bil nekoč sam dal Colline-u v zameno za javen govor, ki ga je prodal poslancu, ki ni znal sukati besede. Ko je Žid sedel, je zavzel en iz njegovih žepov srebrni glas in ta ubrana simfonija je zazibala štiri cigane v sanje, polne sladkosti.

»Poslušaj sedaj pesem!« je prav tiho rekel Rudolf Marcelu, »spremstvo je videti zelo lepo.«

»Gospod Marcel,« je dejal Médicis, »prišel sem enostavno zato, da vas osrečim, to je, prišel sem, da vam ponudim imenito priliko, da stopite med umetnike. Pogledjte, gospod Marcel, umetnost je trnjeva pot, njena slava je oaza.«

»Oče Médicis,« je rekel Marcel nestrno, kot bi sedel na žerjavici, »v imenu 50 odstotkov, vašega patrona, govorite kratko!«

»Da,« je rekel Colline, »odrežite se kratko kot kralj Pipni, ki se je znal odrezati kot vi: kajti vi morate tudi to znati, ker ste obrezani, Jakobov sin!«

»O, o, o!« so vzkliknili cigani in pogledali, če se ne odpirajo tla, da pogoltnejo filozofa.

A Colline-a to pot še ni požrlo.

»Stvar je sledeča,« je povzel Médicis, »Bogat amater, ki zbira galerijo, ki naj bi napravila pot po Evropi, mi je dal nalog, naj mu preskrbim serijo znamenitih del. Prišel sem, da vam ponudim vstop v ta muzej. Z eno besedo, prišel sem, da kupim vašo sliko »Prehod čez Rdeče morje.«

»Plačate v gotovem denarju?« je vprašal Marcel.

»V gotovem,« je odgovoril Žid ter zaigral orkester v svojih žepih.

»Si zadovoljen?« je rekel Colline.

»Gotovo,« je jezno dejal Rudolf. »treba si bo res preskrbeti strašilo, da zapremo preduh neumnosti tega podleža. Potepin, ali ne slišiš, da govo-

ri o tolarjih? Zate torej ni nič svetega, brezbožnež?«

Colline je zlezal na mizo in se postavil v pozo Harpokrata, bogmolka.

Žid je položil na mizo 50 tolarjev v novem, lepem srebru.

»Potem?« je rekel Marcel, »to je predstraža.«

»Gospod Marcel,« je rekel Médicis, »dobro veste, da je moja prva beseda vedno tudi zadnja. Pridejal ne bom nič; premislite: 50 tolarjev, to je 150 frankov. To je lepa vsota.«

»Majhna vsota,« je povzel umetnik; »samo v obleki mojega Faraona je za petdeset tolarjev kobalta. Plačajte mi vsaj delo, izjednačite kupčke, zaokrožite vsoto in imenoval vas bom Leon X., drugi Leon X.«

»To je moja zadnja beseda,« je povzel Médicis; »ne pridam niti groša več; povabim pa vse na obed, dal bom različna vina, kolikor bo kdo hotel in pri desertu bom plačal v zlatu.«

»Kaj ne reče nihče bešedice?« je zatulil Colline in udaril trikrat s pestjo po mizi. »Velja.«

»Dobro,« je rekel Marcel. »dogovorjeno.«

»Jutri bom poslal po sliko,« je rekel Žid. »Pojdimo, gospodje, miza je pogrnjena.«

Štirje prijatelji so šli po stopnicah in peli kar iz Hugenotov: K mizi, k mizi!

Médicis je prav na sijajen način pogostil cigane. Dal jim je mnogo stvari, ki so bile zanje do tedaj popolnoma neznane. Od tega dne jagost ni bil več bajka za Schaunarda in odslej je gorel za to dvoživko s strastjo, ki je šla do blaznosti.

Štirje prijatelji so odšli od te sijajne pojedine pijani kot ob trgatvi. Ta pijanost bi bila kmalu imela hude posledice za Marcela, ki je šel ob dveh jutraj mimo prodajalne svojega krojača in hotel na vsak način zbuditi svojega upnika, da bi mu dal na račun 150 frankov, ki jih je bil dobil. Sled razsodnosti, ki je čul v Colline-ovi pameti, je zadržal umetnika na robu tega prepada.

Išče se za takoj ali pozneje stanovanje

z dvema ali tremi sobami v Ljubljani Posredovalec dobi nagrado.

Ponudbe pod »Stanovanje« na upravo lista.

Velika zaloga vsega elektrotehničnega materijala

motorjev, svetilnih teles, gradnje elektrarn, instalacije

elektrotehnično podjetje

Leopold Tratnik, Ljubljana

Na drobno! Sv. Petra cesta št. 25. Na debelo!

SPLOŠNA KNJIŽNICA

St.	Ime	Broj.	Vez.
1.	I. Albrecht: Ranjena gruda, izvirna povest, 104 str.	Din 12—	Din 17—
2.	Rado Murink: Na Bledu, izvirna povest, 181 str.	16—	22—
3.	I. Rozman: Testament, ljudska drama v 4 del., 105 str.	12—	17—
4.	Cvetko Golar: Poletno klasje, izbrane pesmi, 184 str.	20—	26—
5.	Fran Milčinski: Gospod Fridolin Zolna in njegova družina veselomodre črtice I., 72 str.	8—	13—
6.	L. Novák: Ljubosumnost, veseloigra v 1 dejanju, poslovenil dr. Fr. Bradač, 45 str.	6—	11—
7.	Andersenove pripovedke. Za slovensko mladino priredila Uta, 111 str.	12—	17—
8.	E. Gaboriau: Akt šte. 113, roman, poslov. E. V., 536 str.	22—	28—
9.	Dr. Fr. Veber: Problemi sodobne filozofije, 347 str.	24—	30—
10.	I. Albrecht: Andrej Ternouk, reliefna karikaturna, 55 str.	6—	11—
11.	Pavel Golia: Peterčkov poslednje sanje, božična povest v 4 slikah, 84 str.	12—	17—
12.	Fran Milčinski: Mogočni prstan, narodna pravljica v 4 dejanjih, 91 str.	12—	17—
13.	V. M. Garšin: Nadežda Nikolajevna, roman, poslovenil U. Zun, 112 str.	10—	15—
14.	Dr. Karl Engliš: Denar, narodno-gospodarski spis, poslovenil dr. Albin Ogris, 236 str.	26—	32—
15.	Edmond in Jules de Goncourt: Renée Maupérin, roman, prevel P. V. B., 239 str.	15—	21—
16.	Janko Smeč: Življenje, pe-mi, 112 str.	15—	20—
17.	Prosper Mérimée: Verne duše v vica, povest, prevel Mirko Pretnar, 80 str.	9—	14—
18.	Jarosl. Vrhlikov: Oporoka lukovskega grajščaka, veseloigra v 1 dejanju, poslovenil dr. Fr. Bradač, 47 str.	6—	11—
19.	Gerhart Hauptmann: Potopljivi zvon, dramska bajka v 5 dejanjih, poslovenil Anton Funke, 124 str.	16—	22—
20.	Jul Zeyer: Gompači in Komurasaki, japonski roman, iz češčine prevel dr. Fr. Bradač, 154 str.	14—	20—
21.	Frid. Zolna: Dvanajst kratkočasnih zgodbic, II., 73 str.	8—	13—

Znanstvena zbirka (veliki 8° format):

St. I. Dr. L. Cermelj: Boškovičev nauk o materiji — prostoru — času v luči relativnostne teorije, 52 str.

Za vsak zvezek je računati po Din — 80 poštne in odpravnine

Naročila sprejema: Zvezna knjigarna v Ljubljani, Marijin trg 8

Za mladino!

Najcenejše in najhvaležnejše darilo našim malim je:

Moj zverinjak

knjiga s 45 slikami in k tem spajadomčimi besedilom, za pouk in kratek čas Din 4.

Moji ljubčki

živalske slike za naše malčke na trdem močno vezanem kartonu Din 15—.

Mladi slikar

10 tiskanih predlog za posvajanje z akvrel — barvam ali pastel — barvniki Din 4—.

Črnpeter

staroznana, vesela družabna igra za zimsko večere. I igra Din 4—.

Na novo izšla knjižlica:

Ivan Albrecht:

Zelena livada

Zbirka izvirnih pesmic, mičnih povestic in pravljic iz domačih in tujih krajev. Obsega 64 strani. Najprimernejše darilo za našo nežno mladino. Cena lično vezani knjižici Din 15—.

Vse se dobi v

Zvezni knjigarni

v Ljubljani, Marijin trg 8

ITALIJANSKO, ISTR-

SKO, HRVATSKO

IMA V ZALOGI

J. KNEZ,

LJUBLJANA, GOSPO-

SVETSKA CESTA ŠT. 8.

MALI OGLASI

Cena oglasom do 20 besed Din 5—; vsaka nadaljna beseda 25 para z davčino vred.

Gmotno slabejšim slojem dovoljuje uprava poseben popust pri inseriranju v malih oglaših!

Gmotno slabejšim slojem dovoljuje uprava poseben popust pri inseriranju v malih oglaših!

Gmotno slabejšim slojem dovoljuje uprava poseben popust pri inseriranju v malih oglaših!

Gmotno slabejšim slojem dovoljuje uprava poseben popust pri inseriranju v malih oglaših!

Gmotno slabejšim slojem dovoljuje uprava poseben popust pri inseriranju v malih oglaših!

Gmotno slabejšim slojem dovoljuje uprava poseben popust pri inseriranju v malih oglaših!

Gmotno slabejšim slojem dovoljuje uprava poseben popust pri inseriranju v malih oglaših!

Gmotno slabejšim slojem dovoljuje uprava poseben popust pri inseriranju v malih oglaših!

Gmotno slabejšim slojem dovoljuje uprava poseben popust pri inseriranju v malih oglaših!

Gmotno slabejšim slojem dovoljuje uprava poseben popust pri inseriranju v malih oglaših!

Gmotno slabejšim slojem dovoljuje uprava poseben popust pri inseriranju v malih oglaših!

Gmotno slabejšim slojem dovoljuje uprava poseben popust pri inseriranju v malih oglaših!

Gmotno slabejšim slojem dovoljuje uprava poseben popust pri inseriranju v malih oglaših!

Gmotno slabejšim slojem dovoljuje uprava poseben popust pri inseriranju v malih oglaših!

Gmotno slabejšim slojem dovoljuje uprava poseben popust pri inseriranju v malih oglaših!

Gmotno slabejšim slojem dovoljuje uprava poseben popust pri inseriranju v malih oglaših!

Gmotno slabejšim slojem dovoljuje uprava poseben popust pri inseriranju v malih oglaših!

Gmotno slabejšim slojem dovoljuje uprava poseben popust pri inseriranju v malih oglaših!

Gmotno slabejšim slojem dovoljuje uprava poseben popust pri inseriranju v malih oglaših!

Gmotno slabejšim slojem dovoljuje uprava poseben popust pri inseriranju v malih oglaših!

Gmotno slabejšim slojem dovoljuje uprava poseben popust pri inseriranju v malih oglaših!

Gmotno slabejšim slojem dovoljuje uprava poseben popust pri inseriranju v malih oglaših!

Gmotno slabejšim slojem dovoljuje uprava poseben popust pri inseriranju v malih oglaših!

Gmotno slabejšim slojem dovoljuje uprava poseben popust pri inseriranju v malih oglaših!

Gmotno slabejšim slojem dovoljuje uprava poseben popust pri inseriranju v malih oglaših!

Gmotno slabejšim slojem dovoljuje uprava poseben popust pri inseriranju v malih oglaših!

Gmotno slabejšim slojem dovoljuje uprava poseben popust pri inseriranju v malih oglaših!

Gmotno slabejšim slojem dovoljuje uprava poseben popust pri inseriranju v malih oglaših!

Gmotno slabejšim slojem dovoljuje uprava poseben popust pri inseriranju v malih oglaših!

Gmotno slabejšim slojem dovoljuje uprava poseben popust pri inseriranju v malih oglaših!

Gmotno slabejšim slojem dovoljuje uprava poseben popust pri inseriranju v malih oglaših!

Gmotno slabejšim slojem dovoljuje uprava poseben popust pri inseriranju v malih oglaših!

Gmotno slabejšim slojem dovoljuje uprava poseben popust pri inseriranju v malih oglaših!

Gmotno slabejšim slojem dovoljuje uprava poseben popust pri inseriranju v malih oglaših!

Gmotno slabejšim slojem dovoljuje uprava poseben popust pri inseriranju v malih oglaših!